

Production Union postale
Un an... 8000 Un an... 10000
Six mois... 5000 Six mois... 6000

Dông-Pháp Thời-Báo

Dông-Pháp Ngoại-Quốc
Một năm... 8000 Một năm... 10000
Năm năm... 0.00 Sáu tháng... 0.00

BÁO QUẢN

71, đường Mac-Mahon, 71

SAIGON

Điện thoại (Téléphone) 22862

Số 224

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư đ.đ. chỉ
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Mua báo và vận chuyển báo hay là việc gì
xin thương nghị trước

NĂM THỨ HAI SỐ 203

Ngày thứ sáu

10 Octobre 1924

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

Annuaire Légal
9500 la ligne de 6 points sur justification
de 9 chiffres quelle que soit la page.

Annuaire Commercial
On traite à forfait

Tổng lý kiêm Chủ-Báo
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

VẤN-ĐỀ TRỊ LỰT Ở BẮC-KỲ

Cứ năm kỳ cũng vậy, vào độ này là ở Bắc-kỳ, nước dâng lên cao, dân gian bị lụt, cái thềm cánh có nhiều nơi thống tâm không tài nào mà tá cho hết. Nào là nhà cửa đang yên tĩnh bỗng nhiên bị ngập lụt trời băng đi mất, nào là đồng lúa đang xanh tốt cũng hết nhiên biến thành những bãi nước mênh mông!

Ở Bắc-kỳ, các anh em ngoài xa xưa nay sống về nghề nông - tuy cũng có chuyên về công-nghề, song lâu nay công-nghề cũng không lấy gì làm phát đạt, - nếu năm nào cũng bị cái tai nạn này thì chẳng những không mong gì tiến bộ mà mong lấy túc y túc thực cũng khó thay!

Vì thế cho nên ngoài Chánh-Phủ ra - vì nghĩa-vụ phải nghiên-cứ về vấn-đề này - các nhà trí-thức và các nhà ngôn luận ngoài Bắc xưa nay hằng đề tâm tìm cách giải quyết cái vấn-đề trị thủy, song các ngài bàn đi nói lại đã nhiều mà vẫn chưa tìm được phương-pháp gì giúp ích cho cái vấn-đề này.

Nay bản-báo không dám tự phụ có ý kiến gì lạ đem ra công-hiến quốc dân, song cũng mong rằng có đem những ý-kiến nông nđi đã từng suy nghĩ bấy lâu nay ra bàn bạc để mong những ý-kiến này sau này thấu đến tai Chánh-Phủ và may ra giúp ích đáng muốn một trong cái vấn-đề trị lựt ở ngoài Bắc.

Tuy nhiên, xưa nay, phàm muốn nghiên-cứ một việc gì, tất phải dò xét đến căn-nguyên mới mong giải-quyết được, đại để như muốn chữa bệnh cho một người nào, trước hết phải biết bệnh căn của người đó, sau mới mong điều trị được. Vậy nay, trước khi đem những ý-kiến hẹp hòi ra bàn bạc về cái vấn-đề trị lựt ở Bắc-kỳ, xin hãy nói qua những cái duyên do sự nạn lụt hàng năm ở ngoài đó cho các bạn đọc báo hay.

Ở ngoài Bắc thường năm nào cũng bị cái nạn lụt lội là bởi lấy cái lý do trước nhất mà nói, về các miền thượng-du (Haute Région) người ta đốn nhiều cây quá (déboisement); cứ về mùa nước (saison des crues), nước lũ ở bên Trung-quốc chảy xuống mạnh quá, không có cái gì ngăn cản lại; kịp đến khi nước chảy tới miền Chung-châu và hạ-lưu, thì nước mạnh vô cùng, để đập đủ tốt đến chỗ nào mạch lòng cũng bị ngọn nước hoặc tràn ngập qua, hoặc đánh trôi đi.

Lấy lẽ thứ nhì mà nói, theo như các tờ trình của sở Công-Chánh, vì mỗi khi nước dâng, đất phủ xa (limon) bồi lên, lòng sông càng ngày càng nông và càng hẹp, dầu để công tác cao lên hằng năm, song khi bị cái sức nước mạnh khác nào như nđi nước sôi, hơi tất phải bật ra ngoài, thì nước kia tất cũng phải cuốn đi theo mà chảy đi. Lấy lẽ thứ ba mà nói, lòng

sông chẳng những hẹp và cạn mà thôi, khi nước lên lại không có chỗ mà tiêu, đáng lẽ ở chỗ Vietri là nơi tiếp đón con sông Nhị-hà và mấy con sông lớn ở Bắc chảy xuống thì ở chỗ đó mà xuống-phải có nhiều con sông ngách (canal), hay hoặc phải có một cái hồ (bassin) lớn để chứa nước mới phải, dầu vua Thủy-Tế có cảm-giận anh em Bắc-kỳ cho làm cũng không làm thế nào mà gây hại lớn đến, song ngặt vì, từ ngã ba Vietri mà đi, các sông ngách tiếp tục rất ít, cho nên nước đổ về tới đây bị ứ-đọng liền tràn ngập xuống trung-châu như trăm vạn con ngựa vua Hà-Bá đua nhau mà chạy đến giầy sọc anh em Bắc-kỳ về mạn hạ-lưu.

Lấy lẽ sau cùng mà nói, vì những lẽ đã nói ở trên, khi nước lên không có chỗ tháo cho tiêu nước, Chánh-Phủ có cho xây ngay ở các đê một cái cống (siphon) có cửa (écluses) đóng ra đồng vào, hồng khi nào nước lên thì tháo cho nước vào ruộng, késau khi nước ở ruộng xem ra hơi đầy thì lại cho đóng cửa cống vào; song khôn thay ai ngờ cái phương-pháp này lại không phải là một cái phương-pháp hay; chính cái phương-pháp này lại càng làm cho đê chống vỡ. Tại sao? Vì những quãng đê mà có xen các cống, thế để vì thế mà thêm yếu, không đủ chống lại với sức nước mà sức nước vốn mạnh gặp đê yếu thì đê tất bị nước đánh sạt hoặc đánh trôi đi. Đoạn biện-giải này chắc có ít người tin, vì người mình vốn không kể những nhà chuyên khoa toán pháp - vụng về nghề tính toán mà nhất là tính về các việc công-tác thì lại càng mờ mịt nữa. Song có một điều duy nhất chứng cho lời biện-thuyết này không phải là phiếm luận là bởi chính những kiến-giải về cái đê sau cùng này là do ở một nhà chuyên-nôn trong sở Công-chánh giảng-giải cho bản-báo chú-bút đăng nghe phân-minh các nguyên nhân.

Trở lên, bản-báo đã xin kể qua mấy cái lẽ làm cho năm nào ở ngoài Bắc cũng có lụt lội, vậy nay xin bàn về các phương-pháp trị-thủy ở Bắc-kỳ song bởi vì kỳ này câu chuyện nước lụt đã hơi giải, nếu đem bàn cả một kỳ, sợ không khỏi dong dài làm nhàm tai các ngài, vậy bản-báo xin khất các ngài ký sau sẽ đem giải bày những ý-kiến về cái vấn-đề trị-lựt ở Bắc-kỳ để hầu các ngài nghe.

Tuy về cái vấn đề trị-lựt này, nghĩa vụ nhà ngôn luận là phải đem ra mà bàn bạc, song bản-báo mong rằng các bạn đọc báo ở ngoài Bắc có ý kiến gì lạ, xin bỏ đôi chút thời giờ mà nghĩ-luận đến, bản-báo rất sẵn lòng hoan nghênh những bài bàn về vấn-đề này.

HÀM-QUANG

HOÀN-HẢI TÂN-VĂN

LĂNG CỎA LÊNINE MỘT CHO CÔNG CHỨNG ĐẾN CHIÊM BÀI

Cái lăng đồ thì thế của Lênine hiện mở cửa cho công chúng đến chiêm bái. Từ thì đê trong một cái quan - tài bằng gỗ đỏ Quan-tai đặt trên một cái nhà gỗ phủ màn bằng nhung đỏ. Quan-tai đóng kín mít, nhưng nắp trên bằng kính, trong đó là thi thể Lênine. Điện-mạo trông cũng tự nhiên như lúc sinh-thời, không biến đổi chút nào cả. Từ thì bên ngoài có nhà bình, bằng đá sắc hung, trên ngực có đeo các bội-tinh của chánh-phủ Xô viết.

Viên giáo-sư Svarsky có nói cái cách người Ai-cập dùng để ướp tử-thị ngày xưa làm cả cái nhân sao lực sống, còn nước Nga dùng để ướp tử-thị Lênine thì không thể. Hễ giữ cho khi trời không vào quan-tai và nhiệt-độ cứ đều luôn, thì tử-thị bao giờ trông cũng giống như lúc người còn sống vậy.

MỘT CÁI CÔNG-DỤNG ỬA ĐIỆN-KHI

Xưa nay mới thì ram-bông, (Jambon) thường phải ngâm thối 90 hoặc 100 ngày vào một thùng có muối, đường, và thạch liêu.

Nay người ta nghĩ ra rằng nếu cho một luồng điện nhỏ đi qua nước muối ấy, thì thịt chỉ ngâm trong 30 hoặc 35 ngày là được mà thôi, vì điện làm cho lỗ chun lông mở ra nước muối dễ thấm vào.

Ướp muối xưa nay mất 18 hai 20 ngày mới được, nhưng nếu cho điện đi qua nước mặn thì chỉ mất ba bốn ngày mà thôi.

Cái cách ấy ở Huế-kỳ đã dùng nhiều lần. Trong đây trong nghề-làng thịt đã dùng điện để chế thịt để làm đồ, nay lại dùng điện để ướp thịt nữa, như vậy nghề ướp thịt chẳng bao lâu sẽ trở nên một khoa cơ-khí vậy.

TẠI LÀM SAO TRỜI SINH NƯỚC MẮT MẠN?

Nước mắt không có sắc, mà trong lượng cũng gần bằng trọng lượng của nước thường. Nước mắt sinh ra để giữ cho mí mắt ướt luôn. Các nước tự-nhiên bao giờ cũng có ít nhiều chất muối, nếu nước mắt không có sắc chất muối để cho mí mắt chịu mặn quen đi, tất là khi gặp thứ nước khác không chịu được, chẳng như khi người ta lặn dưới biển, mà mí mắt ra không việc gì, thì đôi mắt tạo sinh nước mắt mặn là phải làm vậy.

LOẠI CHIM DÙNG ĐỂ ĐI SĂN

Người Mãn-châu hay dùng chim ưng để săn. Người đi săn ngồi trên mình ngựa, để nó đứng trước yên hoặc ở vai, lấy khăn phủ kín đầu nó. Khi gặp mồi, người ta mở khăn ra cho chim ưng bay đi, thấy mồi thì nhảy xuống bắt lấy, đợi chủ đến bắt về; vì thế những người Mãn-châu ham nghề săn bắn, có khi mua chim ưng đắt tiền hơn mua ngựa.

Còn như người phương Tây thì lại hay dùng giống chim hoàng-giác-ung (falcon), giống này có phần lanh lợi hơn chim ưng, song lúc lượn tập rất khó.

Người mình làm nghề chài lưới ở các bờ biển xứ Trung-kỳ, lại dùng giống chim cốc để lặn xuống dưới nước mò cá. Khi xuống nước có nó có đeo cái vòng, nên con cá nào nhốt thì nuốt mất, còn con nào to đem lên thuyền giao lại cho chủ. Khi lượn-tập cũng khó nhọc mà giá mua cũng đắt lắm.

Còn các chim mà người ta dùng để đi loài nó vào bẫy ngựa thì nhiều lắm, chẳng nói làm chi.

VIỆC NAM BẮC CHIẾN TRANH Ở BÊN TÀU

Các bạn đọc báo tất đã biết tin rằng: gần một tháng nay, bên Tàu lại thêm một cuộc nổi loạn rất to, là tỉnh Giang Tô và Tích Giang đánh nhau. Hiện nay đôi bên cũng khi đánh khi giữ nhau ở gần Thượng Hải, hình như chưa hề nào vượt khỏi được khu đất chằm chân của mình, nhưng cứ theo tin Giang Tô thì Tề-nhiếp-Nguyên thắng, theo tin Tích Giang thì Lưu-vinh-Tướng được, chưa biết là

được thua về bên nào, mà cuộc được thua cũng chưa kết quả dầu mau chóng thế được.

Nếu việc chiến-tranh này cứ nguyên có Lưu và Tề chọi với nhau, thì bất quá cũng là hai họ đánh nhau, chán rồi cũng thôi, ấy là sự thường bên nước Tàu từ lâu nay, chẳng lấy gì làm lạ. Duy có cuộc chiến-tranh Giảng Tích này thế mà rồi thành to, người hay chú ý đến việc nước Tàu, ai cũng biết trước, nghĩa là chẳng phải Lưu Tề đánh nhau mà thôi, Lưu và Tề chỉ làm mồi khơi lên cho Trương tác Lâm và Ngô bộ-Pheu đánh nhau, mà Trương Ngô đánh nhau thì biến thành ra cuộc Nam Bắc chiến-tranh nữa.

Lưu-vinh-Tướng (Tích Giảng) nguyên là đảng An-Phúc (đảng có Đoàn-kỳ Thủy đứng đầu), mà bây giờ lại là cánh của Trương-tác-Lâm, cho nên trước khi chưa xảy ra sự đánh nhau bây giờ, Trương đốì thờ cho Chánh-phủ Bắc Kinh mà nói nếu không hạ lệnh cho Tề-nhiếp-Nguyên ở Giang Tô thôi đi đứng sinh sự đánh nhau nữa, thì Trương quyết định điều-kiện bình mã ở Mãn-Châu về can thiệp. Tề-nhiếp-Nguyên là đảng của Ngô bộ-Pheu, tức là đảng Tự-lệ. Nay Trương cứu Lưu, không có lẽ Ngô ngồi yên không cứu Tề, vì đó mà nói rằng: cuộc chiến-tranh ngày nay là cuộc chiến tranh của Trương Ngô vậy.

Hiện nay Trương đã chính-bị quản mã sắp sửa tiến-lành, mà Ngô cũng đã phải đến 3 vạn quân đi cứu-viện, thế là Trương Ngô chỉ nay mai là giao-chiến dữ dội với nhau.

Cuộc chiến-tranh này có ảnh-hưởng to cho đảng Trương-Lộ làm không khác rời Tào-Côn cũng phải mất ngôi, Ngô bộ-Pheu cũng phải tăng-bại, vì các đảng-phái khác bấy lâu vẫn ghét đảng Trương-Lộ lắm, duy có lúc đang mạnh thì phải chịu thôi, vẫn nhậm có dịp nào là đánh đố, mà nay là một dịp vậy; Chính là một dịp hay đó phải đảng Trương-Lộ, cho nên Đoàn-kỳ-Thủy (lãnh-tụ đảng An-Phúc) năm -mái ở Thiên-Tân bấy lâu, nay phẫn-khởi đi đi Quảng-Đông, giúp Tôn-dật-Tiên về việc cứu binh lên đánh miền Bắc.

Đoàn đã sai Tề-thụ-Trạch (?) đi trước để chính-bị mọi việc, và sai người đi giải-hòa Trần-quyển-Minh và Tôn-dật-Tiên, để cho Trần cũng giúp vào việc bác-phạt. Nghe nói quân bác-phạt này chia làm ba đại-đội: đội thứ nhất từ Tôn-dật-Tiên thông-suất, có cả quân Văn-Nam, Hồ-Nam và Quảng-Đông và Lý-liệt-Quan đem quân Quảng-Tây đi làm tiền-phong; đội thứ hai do Đàm-diên-Khai thông-suất tiến lên Hồ-Nam, đã phá vây-cánh của Ngô-bộ-Pheu trong tỉnh ấy; còn đội thứ ba thì tiến lên Phúc-Kiến.

Trương-tác-Lâm ở Mãn-Châu cũng điện cho Tôn-dật-Tiên, nói rằng các quân-đội ở Đông-tam-Tích đã hội lại sắp kéo đi Trương-Lộ, vậy thì chánh phủ Quảng-Đông cũng nên tiến phát ngay đi.

Xem thế thì cuộc chiến-tranh này, thành ra Nam Bắc chiến-tranh dữ dội lắm đó, chặc Tào-Côn và Ngô-bộ-Pheu mấy hôm nay ăn không ngon, ngủ không yên, vì bốn mặt đều địch cả, không biết có khỏi tăng-bại được không? Điều ấy ta cứ dựa con mắt theo với thời-cực nước Tàu thì sẽ biết.

LÀM THẾ NÀO MÀ GHEP ĐÔI MÔI?

Có hai miếng dđi môi muốn ghep vào với nhau cũng dễ. Trước nhất phải rửa sạch hai miếng dđi môi cho nó ăn khít với nhau. Lau hai miếng dđi-môi cho sạch, rồi nhúng vào nước sôi, khi nào chỗ dính ghep thật mềm mới vớt ra, mà ghep hai miếng vào với nhau. Đoạn, đem dính vào nước người, lấy một cái cặp sắt dđi cho nóng cặp hai miếng với nhau. Cặp dđi hủ dđi vào giấy, thấy giấy hơi ung-hung là sức nóng vừa đủ. Thường người ta hay lấy da hoặc giấy mà lót, để ngó cặp có nóng quá, khỏi cháy đến dđi môi. Làm như thế thì hai miếng dđi môi ăn liền với nhau như một.

DOÀN-THIÊN TIÊU-THUYẾT

GIÁC MÔNG SONG HƯƠNG

Đêm thanh trăng tỏ, gió thổi hiu hiu, thông reo vãn vãn, một mình ngồi trước mũi thuyền con ngậm cánh song Hương.... Nước xanh biếc lồng bóng trăng vàng chớp chớp.... Thuyền chài nằm bầy chiếc qua lại xa xa thả lưới buồm câu.... Mấy ngọn đèn dầu sau hàng trúc rậm nhòm nhàng khi thì khi mờ... Tiếng trống chầu ở trường hát Thanh-Bình; tiếng chuông gióng ở chùa Báo-Quốc, ở tháp Linh-Mỹ; tiếng hát thanh tao của mấy ả đờ-buồn, thoàn thoàn bên tai làm cho tôi tự tưởng mình đứng giữa Bông-Lai trên cánh.

Xa cảnh phiêu-hoa nào nhiệt, xa nơi danh lợi bôn chôn, xa cả muôn nơi sự trái tai gai mắt, xa cả trăm vạn chuyện khổ đạ đau lòng, mình mượn cảnh đêm giải nỗi ưu sầu chầu chầu. Sống sờ với cảnh, ngỡ ngỡ với cảnh, đau đớn với cảnh, mình muốn mua vui chẳng đờ mới buồn thêm đực nên nhậm mắt cho khuây khỏa.... Mơ màng... Mơ màng...

Mơ màng thấy cảnh khảm áo chính tở đạo quanh bờ hồ Tĩnh-Tâm, thảng bước ra cửa Đông-Ba.... Ừ, phố xá đâu? Nhà cửa đâu? Ghe đò đâu? Kệ buồm bán đâu? Chỗ trước mặt một sở nhà nguy nga, cửa ngõ với cao, kiểu cách xưa chẳng giống kiểu cách nhà đời nay chút nào. Đồi gài đèn đầu treo trước cửa sáng đỏ chẳng phải sáng xanh như đèn điện! Tôi và xem và lên ra phía sau thì có một cái suối quanh co, nước chảy rờ rờ trong rất đẹp mắt. Cách mấy bước nhiều thế hoa thơm đi thưng, nhiều cây cao cảnh là sum sê.... Say cảnh mà như có tình với cảnh, tôi ngồi trên có xanh:

Ngồi buồn ngắm cảnh đêm thanh, Buồn trông trông cảnh cảnh doanh doanh tình.

Mình có tình với cảnh, mình yêu mến cảnh, mà chẳng biết cảnh có tình với mình hay chăng, hay là cảnh thấy mình si-cảnh mà cười thầm rằng nông nghiệp? Mỗi người đều có thú riêng, người mến văn-chương, người ưa công-nghề, người thích phiến hoa, người mong dật-lạc, mình lại say cảnh thiên nhiên, ngồi nhìn cảnh thiên-nhiên mà như ai đang cùng coi thiên-kiều bá-mỹ vui về câu chuyện xuân tình....

Nước suối chảy như đờn lăm cho khách dạc cầm như mình lượn bản khoan tác dạc, đang sừng chừng với cảnh đêm vãn vãn bên tai có tiếng ngâm rằng:

Chàng thì đi dđi xa mưa gió, Thiếp thì về ruộng cũ chiếu chăn. Đồi trông theo dđi cách ngàn, Trông màu mây biếc, trải ngàn núi xanh.

Chốn Hàm-Dương chàng gòn gánh lại, Bên Tiêu-Tương thiếp hãy trông sang, Khởi Tiêu-Tương cách Hàm-Dương, Cây Hàm-Dương cách Tiêu-Tương mấy tràng.

Cùng trông lại mà càng chẳng thấy, Thấy xanh xanh những mấy ngàn ngàn.

Ngàn ngàn xanh ngắt một màu, Lòng chàng ý thiếp ai sầu hơn ai?

Động ngẫm có hơi buồn bực ai oán khiến tôi lại càng thêm ngơ ngẩn, tôi đứng ngay đây theo hướng ấy lần dần thì thấy nơi tây-hiền một; ả quốc sắc thiên-hương, ngọn đèn dđi vào mặt nắng ló cả trăm vẻ đẹp.... Tôi nép sau bụi trộm nhìn nàng... mặt nàng tươi như hoa, mà nàng sáng như sao... nhan sắc của nàng không bắt nào tả ra được.... Tây-Thi, Bao-Ty, Đắc-kỳ, Địch-Thuyền ra thế nào mình không biết chờ nàng này thì rõ ràng là:

Nhị hoa chưa mĩn miệng cười, Gấm nang Tô dđi lạt mũi tu-dung. Ấng đào kiếm dđi bóng nđo chàng Khoe thu ba dđi sống khuyên thành

Đông gương lấp ló trong mảnh, Cỏ cây cũng muốn nổi tình mây mưa.

Chim dđi nước có lẽ dđi lặn, Lặng chơn trời nhận ngân ngọc sa. Tay nàng cầm quyền thơ nđo nđo chắt là quyền cầm CHINH-PIU-NGAM; tay mình mang trăng trời, mỗi ngón tay như mũi con bính sấm, cách đẹp đẽ của nàng mình không thể truyện thần ra được.... Một người xinh đẹp như thế, yêu diệu như thế găm găm ít có lắm.

Mình cũng đã từng thấy lắm người khướ các mà con mắt mình chưa nhìn ai như nhìn nàng... Mình nhìn nàng, mà mình những tưởng rằng tiên-nữ xuống phàm-trần... tiên nữ xuống cõi trần hay là mình lạc bước lên chốn Thiên-Thai như Lưu-Thần Nguyễn-Triệu.

Nào xe hơi, nào tàu hỏa, nào máy bay nào tàu ngầm, nào những nhà giấy thép, nào những tòa soạn-báo, nào những sở điện - khí, nào những dđi rầy sắt đầu chẳng thấy mà chỉ thấy quang cảnh máy trạm máy trước ở trong trụ-cung lưu truyền. Mình tuy còn xuân nhưng cũng đã bị dđi dđi giữa bờ vãn-minh, đã bị gió vãn-minh thổi rất mặt đã bị lửa vãn-minh đốt cháy mây, đã bị nưoi một cái chỉ muốn to tát mong chớ cho mau đến sao vãn-minh này lại đứng đũa cảnh này, nhla có thanh-lịch kia mà ngồn ngồn trong dạ. Mình có ngó gì với cảnh ấy? Mình có duyên gì với cảnh ấy? Nàng đẹp - ả chẳng ngậm nư, chóng tay vào gò má trắng; dđi nhìn trời. Nàng nhìn trời... mình nhìn nàng. Trời có biết nàng lưu luyến trời chăng? Mà nàng có thấy mình lên nhậm nâng chng?

Nhìn nhậm lên sướng gặp muốn phàn ngó chẳng chng, mình muốn nưoi cái sướng ấy để làm khướ dđi tình trong một buổi, nhưng... sự muốn riêng của mình chẳng bao giờ thành hình dđi.

...Cả vãn đều sáng rực, tôi giữ mình xây lại thì một người thanh-niên, mặt tròn mảy rậm, má nõ mũi ngay, đầu bị khăn đen, mặc áo màu lục, lưng nđi giấy màu vàng, đi dđi dài dđi có dđi cột ràng có loa chng như dđi của người gò - loa (gaulois) vậy. Trợn mắt ngó tôi, dđi bên có hai người cầm dđi cũng dđi chằm nhin tôi.

Tôi thất sắc lủ lại lại như... Mấy người ấy cũng một nưoa da vàng như mình nhưng y phục khác mình lắm. Người thanh-niên ấy chỉ tôi mà hỏi lớn rằng: Thăng tể, mi là ai, người ở xứ nào mà chẳng rõ phép luật dđi hôm vào vườn ta rình lén làm gì hử?

Tuy biết mình trái phép nhưng cũng sự tình có chẳng phải tại ý mình muốn nên không hái làm, đáp lại thưng thưng rằng: Tôi cũng ở gần đây như khi trắng trong gió mát dạo xem phong cảnh rồi lạc bước vào vườn của niên-huynh, rồi cũng biết mình lđi xin niên-huynh thứ cho.

Người ấy gật đầu rằng: Nếu biết lđi rồi thì ta thứ cho nhưng phải giữ mình đừng tái-phạm nghe.

H... (Sau sẽ tiếp theo)

LOI-XUONG diT TRUONG-LOI

Bentre (Ville) Có trữ bán các thứ rượu tây. Giá bán rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-ly cho hãng Associated oil Company of Indochina Ltd. Saigon. Bán dđi sản hiệp « Brocs », dđi lửa « Horloges » và « Tasse » dđi nhót « Cycles ». Xin quý ông chiểu cđ.

Chủ-nhơn khinh khinh Lợi-Xương diT Trương-Lợi Bentre (Ville)

Lời rao bán đất

Muốn bán một miếng đất 4.008 thước vườn ở tại làng Phú-Nhuận vị nào muốn mua xin dđi nơi M. Paul, impartial Saigon giá bán thiệt rẻ.

Đồ âm công kiêu vãn minh họ đạo khiến hoặc đi xe hơi cũng đứng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết...

DÔNG-PHÁP THỜI-SU'

Tin Nam-Kỳ

SAIGON

GIÁ BẠC

Table listing prices for various goods like rice, oil, and other commodities in Saigon.

GIÁ LÚA ĐÀO

Table listing prices for different types of rice (lúa) in Saigon.

TIN TẮM

News snippets including 'Tàu Amboise ở Trung-Huê và Nhật-Bôn', 'Tàu Fontainebleau ở Marseille', etc.

CÁC NHÀ QUYN TIEN GIUP DAN BI LUT NGOAI BAC

Table listing names and addresses of various businesses and organizations in Saigon.

CÔNG VĂN

Public notices and announcements, including one about a school and another about a lost item.

RACH-GIA

News from Rach-Gia region, mentioning a dam project and local events.

Continuation of news from Rach-Gia, discussing local agriculture and community matters.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

News snippet about a local incident or event in Rach-Gia.

NHÀ HÀNG NAM-KIN

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

Advertisement for Nhà Hàng Nam-Kin, a restaurant in Saigon.

THO' VÈ BẮC-KỲ

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

Advertisement for Marc PHUNG Peintre, a painter in Saigon.

TIỆM BÁN ĐỒ NỮ-TRANG. Advertisement for a women's clothing store with details about products and location.

TẠI HIỆU "NHÀ ĐỎ". Advertisement for a shop named 'Nhà Đỏ' with details about its location and services.

